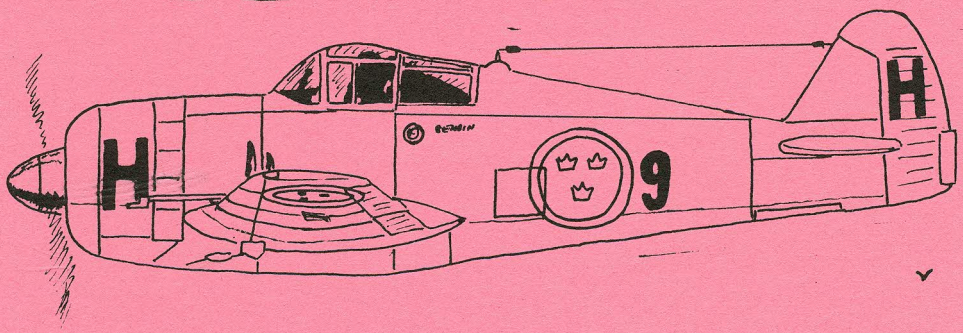
PROPELLERBLADET

Organ för FFV:s kamratförening

1986

PROPELLERBLADET

Organ för FFV Kamratförening

Redaktör och ansvarig utgivare:

Karl Gardh

I redaktionen ingår:

Styrelsen

Föreningens styrelse:

Ordförande:
Karl Gardh, Anders Johanssonsgata 22K, 732 00 Arboga, 0589/13914

V ordförande:
Roland Rehnbäck, Iduns Väg 6, 723 55 Västerås, 021/20630

Kassör:
Rolf Olsson, Turedalsgatan 42, 732 00 Arboga, 0589/13548

Sekreterare:
Åke Tedesjö, Bakbordsvägen 14, 724 76 Västerås, 021/354406

KFUM-KFUK repr:
Ingrid Pettersson, Stångjärnsgatan 25, 724 73 Västerås, 021/353327

Ledamot:
Lars Erik Larsson, Hejdenstams Gata 94, 582 49 Linköping, 013/172992

Suppleant:
Bengt Svensson, Skogslundsvägen 4, 732 00 Arboga, 0589/13214

Suppleant:
Leif Larsson, Gaffelgatan 10, 724 76 Västerås, 021/352022

1987 års medlemsavgift 30:- (Trettio kronor)
Postgiro 340204-7
Flygförvaltningens Verkstadsskolas Kamratförening

Återigen har Propellerbladets redaktion lyckats knåpa ihop en tidning. För första gången på mycket länge hade vi redan i förväg erhållit några bidrag från läsekretsen. Kanske var det årets kamratträff med rekorddeltagande som givit inspiration. Aldrig tidigare har så många kommit till en kamratträff. En träff som blev mycket lyckad i alla avseenden med vackert väder och många klassträffar. Se sep artikel.

Som bekant flyttar skolan till Hässlö sommaren -87, så i fortsättningen blir väl Lövudden/Johannisberg den naturliga samlingspunkten i samband med kamratträffarna, eller vad tycker ni kära läsare. Skriv gärna och kom med förslag.

Ett stort tack till studierektor Birger Eriksson för all hjälp vi fått under årens lopp vid våra träffar på Johannisbergsskolan.

Ett stort tack också till David Molin och Jan-Åke Åkesson för alla år vi fått arbeta tillsammans i FFVK. Vi hälsar också två nya styrelsemedlemmar välkomna i gänget. Det är Ingrid Pettersson som numera är husmor på Lövudden och som efterträder David som KFUK-KFUM representant och inte helt okände Lars-Erik "Mandel" Larsson med gamla synder i FFVK.

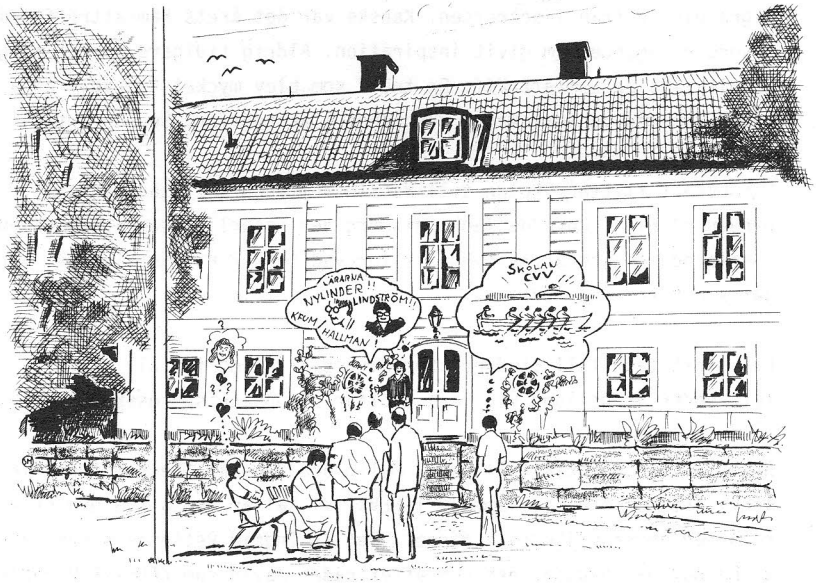
Slutligen vill vi önska alla läsare av Propellerbladet en GOD JUL och ETT GOTT NYTT ÅR!

Styrelsen

Det här årets utgåva av Propellerbladet har gått ut till 848 adresser. Efter påminnelse har 500 betalat sin medlemsavgift för 1985 och 537 st har betalat 1986 års avgift. Den som glömt får påminnelse på inbetalningskortet denna gång.

RO

Tankar kring ett jubileum!

Illustrerad av Stig Mannerfeldt
Text Erik Färnlöf

Tidigt under hösten -85 tog den alltid kamratföriningsaktive Gunnar Wikströmkontakt med oss klasskompisar från anno 1942 via ett trevligt brev, som uppmanade oss att så många som möjligt skulle ställa upp på kamratträffen. Det gällde att fira 40 år efter avslutad skola.

Jag tyckte förslaget var toppen och tog kontakt med Gunnar varvid vi kom överens att ta kontakt per telefon eller brev och "putta på" dom övriga. Resultatet blev elva från vår klass och tre från den äldsta klassen. Något som bekymrade oss var att endast en från Västerås ställde upp, samt att vi inte få kontakt med Jalle L. Men efter ett effektivt detektivarbete från vår kassör Rolf Olsson kunde detta problem lösas. Han hade nämligen tsagit sin mors efternamn och efter en telefonkontakt var saken klar, han kom.

Jag, Stig Mannerfelt och Sven Sandberg startade från Linköping mot Västerås på lördag morgon och tog oss via kända trakter som Kvicksund och Dingtuna till målet. Väl framkomna träffade vi ett glatt gäng och återseendet blev väldigt positivt.

När dom flesta var samlade tog vi en promenad i vår gamla lärostad för att kolla om det fanns något kvar av det "gamla" efter dessa fyrtio år.

Vid sextiden träffades vi i hotellets matsal. Våra olika öden och äventyr under dessa år var det gemensamma samtalsämnet. Yrekena var skiftande som till exempel: Militärer, rektorer, ingenjörer, flygkapten, lärare, egen företagare m m. Till syndes har allt gått oss väl i händer. Uppskattningsvis har ca 30% av oss fortfarande anknytande jobb till flygeriet. Under tiden dök det upp en liten något satt äldre man. Vi undrade nog alla vem det var. Men när han började gestikulera och sätta igång med sitt speciella skratt då visste vi att det var Folke Svarfare vi hade famför oss.

Tiden löper fort i trevligt sällskap och vid halv åtta tiden ombaserade vi till Klippan där bord var beställt. Efter en god måltid var det dags att prova gamla färdigheter på dansgolvet, men allra mest fortsatte vi prata om gamla minnen.

Söndag morgon randades och kosan styrdes mot skolan. Mitt första intryck var att så många f d har nog aldrig varit samlade där tidigare. Roligt var att få träffa de gamla kollegorna från lärartiden vid FFV, Ahlgren och Köhler.

Årsmötet som sedan vidtog var så välbesatt att inte en ståplats var ledig. Under Gunnar Wikströms briljanta ordförandeskap avlöpte förhandlingarna till stor belåtenhet.

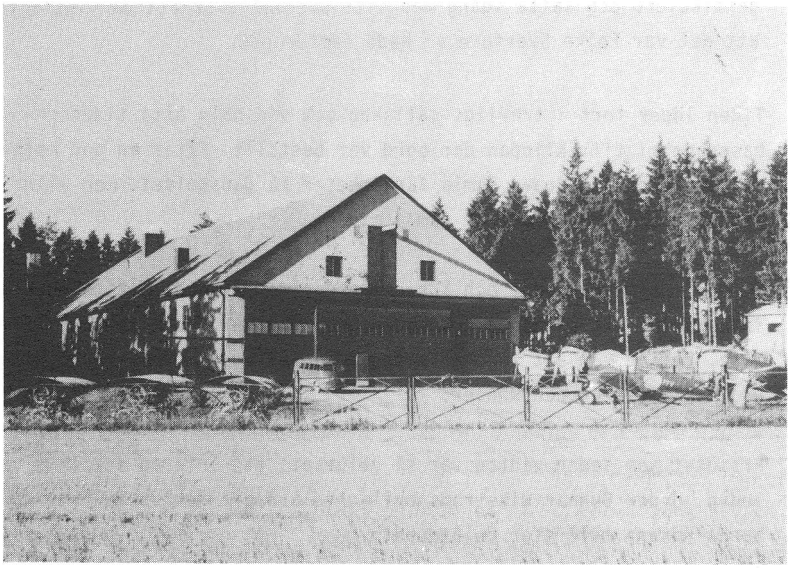
Dagen avslutades med sedvanlig middag, varefter man tog adjö av varandra och återvände till vardagen.

Samtliga gamlingar tyckte att den här träffen hade återtännt nogot inom oss. Därför uppkom en tanke att vi vid nästa träff skall undersöka om vi kunde hyra in oss på Johannisberg över helgen.

Med detta vill jag avslutningsvis tacka styrelsen och övriga inblandade för en verklig trevlig kamratträff.

Vilket härmed intygas:

01 Asp	03 Mannerfelt	11 Sandberg
14 Svarfare	21 Arnell	22 Dahlberg
23 Färnlöf	25 Hellstrand	29 Bergvall
31 Madberg	32 Magnusson	34 Görjevik
35 Nyström	38 Sjögren	39 Wikström
40 Yngvesson		

RAPPORT FRÅN JOHANNISBERGSKOLAN I OKT, NOV -86

Tiden går fort, ett år har förflutit sedan föregående "rapporttillfälle", då undertecknad berättade om ACS (Avition college of Sweden) och det planerings- och projekteringsarbetet som pågick inför skolans flyttning till Hässlö 1987.

Det har hänt en hel del med Hässlöprojektet under 1986 och varje dag är det alltid något nytt, man kan med fog säga att inte är det monotont i tillvaron precis.

Så här är läget i okt -86.
Om- och nybyggnad för vår nya skola pågår med hög intensitet, de byggnader vi skall flytta in i är gamla 6-an, sedemera avd T:s hangarer och expedition på F1.

Arbetena med byggnaderna startade efter semestern i somras, en hangar den äldsta på Hässlö (byggd 1926) är riven och ny är under uppförande. I expbyggn, 35-hang och den intill liggande båghangaren så är det en del nya väggar som uppföres. När man ser byggnaderna just nu får man nästan intrycket att det bara är taken som inte berörs. Enligt den projekteringsplan vi har skall det vara klart för inflyttning 1:a juni -87. Än så länge följer byggarna den planen. Ungefär var tredje vecka har byggfolket ett byggmöte här på Johannisberg, i vilket skolans projektgrupp deltager. Vid dessa tillfällen har vi möjligheten att diskutera och komma överens med entreprenörer-projektörer om detaljlösningar av olika installationer. Det är inte små ytor vi kommer att förfoga över fr o m hösten -87, något över 6000 m^2, dvs mer än dubbelt mot nuvarande på Johannisberg. Allt detta byggande kostar självfallet en del pengar, enl uppgift ca 35 milj kr!

Vid skrivande av denna artikel kommer meddelande om att ett elevhem - elevhotell, för dryga 100-talet gäster skall vara klart till hösten -87 vid Hässlö. Bra tycker vi.

Detta om våra nya blivande fina och ändamålsenliga lokaler, men dessa skall ju också fyllas med något, och det är bra utbildning, till fromma för svenkt (och internationellt) flygunderhåll och ungdomar med flyg- och därtill hörande elektronikintresse. Precis som "FFV:arna" förr i tiden.

Vi väntar under november svar från SÖ och utbildningsdepartementet på vår ansökan ang omstruktureringen av nuvarande flygmek-utb och påbyggnadsutbildningarna. Som Ni läste i föregående rapport skall vi ju ha flygmek och flygverkst-mek samt påbyggnadsutbildningar på dessa. Dvs den nuvarande flygteknik utb samt flygelektronik (IERA-tekn), strukturreparatörer och apparat-motortekniker, vilket innebär en fördubbling av elevantalet hösten -88. Höten -87 är antalet elever som nu 104, skillnaden är bara den att de skall rekryteras från el-teleområdet också, påbyggnadsutbildningarna startar -87 om SÖ svarar ja, (vilket vi tror oss veta idag).

När det gäller uppdragsutbildning pågår ett rätt intensivt arbete av skola och kommun. Planering av grundläggande utbildning på nationell nivå, efter förfrågan från flygföretag. Det är som bekant brist på kvalificerad personal hos bl a de stora företagen och vi kan där hjälpa till att motverka den bristen.

När det gäller internationella marknaden har vi besvarat ett antal offertförfrågningar från bl a intresserade länder i den sk tredje världen.

Så har vi t ex vår skoldirektör tillsammans med repr från Svedavia besökt CAAC i Kina som visat oss intresse, spec för utbildning av instruktörer och avionikteкn. Mer detaljerade kontakter tas med Kina i mars-april -87.

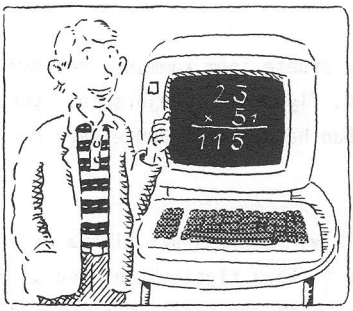
En stor del av de internationella kontakterna är ett resultat av att vi tillsammans med Bromma Flygskola hade en monter på utställningen i Farnborough, sept -86, samt två repr från Västerås Kommun. Att vi lyckades komma med där, beror till stor del på Exportrådet som uppmärksammat vår satsning i Västerås.

Förutom ovan relaterade pågår också arbete inom kommunen med övriga projekt för ACS, pilotutbildning ev, flygdriftingenjörsutb, typkurser osv, så att på 90-talet kanske vi kan ha upp emot 300 elever hos oss, plus uppdragsutb.

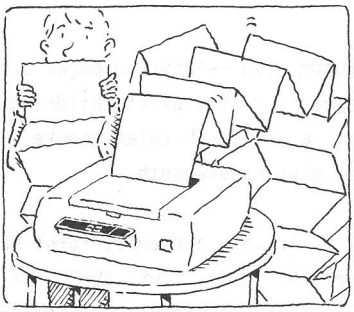
Men vi är inte där ännu, först skall vi rent fysiskt flytta ut till Hässlö. I sommar (juni 1987) börjar vi köra flyttlassen! Med alla fpl och utrustningar - maskiner etc, blir det tufft, hur det i detalj skall gå till planeras också f n. I det sammanhanget så har vi vinds-utrymmena i båda byggnaderna som alla "FFV:are" känner till, där det har samlats reservdelar och utrustning m m, m m, m m, m m sedan 1949. En del skall vi självfallet ha med oss, men vi kan ej ta med allt, vad göra? Jo, vi har fått tillstånd att ha "loppmarknad" någon gång i maj -87 och sälja ut prylar till alla flygintresserade m fl andra intresserade. Då får vi in pengar till ny utrustning på den nya skolan (trots allt är ju det ekonomiska läget kärvt i Sverige) och vi kan alltid glädja några flygprylsamlare. Detta kommer att annonseras i fackpress och apropå annons, innan den korta rapporten blir för lång, "FFV:are" nästa höst, 1987 i sept kommer det att hända STORA saker på Hässlö. Skolan skall invigas. Håll ögonen öppna på annons och reklam.

Och nu inför slutet av detta år, God Jul och Gott Nytt år till alla i FFV Kamratföringing önskar

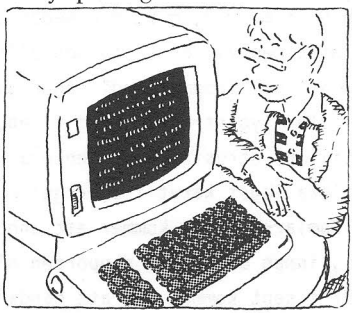
Birger Eriksson
Johannisberg

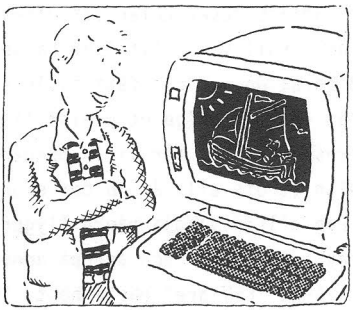
IBM utvecklar, tillverkar och säljer produkter som hjälper dig att räkna...

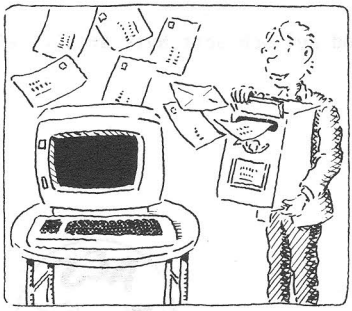
...skriva...

...läsa...

...rita...

...och skicka meddelanden.

Ja, man kan säga att IBM har hjälpmedel som underlättar vardagen för alla, både i hemmet och på arbetet.

IBM

IBM SVENSKA AB
16392 STOCKHOLM

Hässelby 860602

Hej kära propellerblad.

Det är alltid lika roligt att få ett nytt nummer av dig. Att få läsa om grabbarna som varit med om både det ena och andra. Nu har jag själv fått skrivklåda och vill bidra med mitt livs historia, del 1.

Till hösten har jag jobbat för IBM Svenska AB i 20 år. Du kanske tycker jag är en svikare som hoppat av verket och vapnet, men det finns tillräckligt med folk där ändå.

Jag började på FFV hösten 1961 och blev nummer 46. Efter 2 år på skolan och mycket jazzande på Folkets Park, stundade så praktikåret. Då jazzandet resulterade i kvinnlig bekantskap bestämde jag mig för att göra praktiken på F1. Den sommaren, 1963, jobbade jag som trädgårdsmästarassistent på Lövudden. Under året på F1 var jag stationerad på "sändarstationen". Någon gång under denna tid nåddes jag av ett meddelande att en f d FFV:are fått jobb på IBM och att det var bra betalt osv. Killen hette Per-Ove Björkman (5713), gör så fortfarande och bor kvar i Västerås.

Kärleken i Västerås tog slut, lumpen och F10 väntade, så kosan ställdes mot södern. Jag hann tom arbeta 3 månader på F5 före inryckningen. Överallt träffade man FFV:are. En kort tid arbetade jag för SRA i Hästveda.

Lite senare 1965 tror jag att det var, skrev jag ett brev till IBM i Malmö och sade mig vara intresserad av anställning. 1966, den 25/10 var jag anställd. Efter 3 månaders grundutbildning i Stockholm, var jag klar att ta på mig att laga hålkortsmaskiner. Elektromekaniska apparater som tog in kort i ena ändan, förde dem genom maskinen till olika stationer där de stansades i, skrevs på och sorterades och spottades ut igen i andra änden.

Eftersom man inte alltid kunde få fram orginaldelar snabbt nog, fick man improvisera med gem, gummiband och hålkort. Och då visade det sig att utbildningen vi fått på FFV var utomordentligt bra. Man kunde ju laga nästan allt. 1967 jobbade jag i Malmö och under sommaren fick jag läsa mitt första System (360/20).

1/1 1968 flyttade jag upp till det mörka småland, närmare bestämt Emmaboda, varifrån jag skötte ett s k landsortsdistrikt i glasbygden, Kosta, Boda, Orrefors, Nybro, Tingsryd och dessutom hjälpte jag till i Växjö och Kalmar då och då.

Eftersom Moshult ligger nära Emmaboda, träffade jag naturligtvis FFV:are där. Benny Thornefalk (6263) och Staffan Lindström (6235). Jag träffade även den stora kärleken i småland, en kompis till en tjej som jobbade på Emmaboda Glasbruks stansavdelning. Fram till hösten 1971 hann jag med att starta och förestå en ungdomsgård i kommunal regi, öppna en presentaffär (Boutique Emmaboda) och naturligtvis laga maskiner för IBM.

Plötsligt bestämde sig Emmaboda Glasverk för att byta datamaskinsleverantör (dom gör så ibland kunderna) och då fick jag för lite att göra, (för IBM). Valet stod nu mellan att flytta till Malmö och fortsätta att jobba som serviceingenjör eller, CE (Customer Engineer) som vi brukar kallas i dagligt tal, eller ta chansen att börja jobba på IBM's utvecklingslaboratorie på Lidingö. Gissa en gång. Strax efter mig kom en annan FFV:are, även han från Malmö till labbet, nämligen Kurt-Inge Andersson (6203). Så familjen som nu var tre, (Cecilia föddes i Kalmar 1970), blev stockholmare.

Fram till 1976 då vi fått nog av storstan och hade ännu en familjemedlem, Rosita född på Karolinska 1973, arbetade jag med utveckling av logikenheter till en datastyrd telefonväxel, IBM 3750, samt med att göra felsökningsdiagram och testprogram för densamma. Under 1975 arbetade jag i 8 månader vid IBM's laboratorie i La Gaude strax norr om Nice i södra Frankrike. Hela familjen var med och vi bodde i Antibes, helt nära den gamla stadsdelen med en härlig utsikt över medelhavet och bl a Picassomuséet.

När vi kom tillbaka till Sverige började vi leta efter hus i Stockholmstrakten. Bl a besökte vi Bålsta och där bodde en FFV:are Bernt Wendt (6161). Cecilia skulle snart börja skolan. Vi bestämde oss då för att flytta till Halmstad där fick jag jobb som service-ingenjör igen. Detta p g a (hör och häpna) att Emmaboda Glasverks argaste konkurrent Pilkington Floatglas hade byggt en jättefabrik utanför Halmstad och beställt IBM-maskiner både till processdelen och den administrativa databehandlingen. Så nu var cirkeln sluten, tillbaka till glaset igen, fast denna gång gick glaset horisontellt. (Emmaboda Glasverk drog upp glasmassan vertikalt, floatglasprincipen innebär att man låter glaset flyta ut på en bädd av smält tenn. Därav den jämna ytan).

Vi byggde oss ett hus i Genevad. Denna ort är känd för ett slag som stod här mellan danskar och svenskar på 1600-talet. Jag kommer inte ihåg vem som vann, men om någon av läsarna skickar in det rätta år-talet ska jag skicka ett pris. Vid omläggningen till högertrafik behövdes en hel del nya vägmärken och skyltar och den industri som fick denna order var just Genevads Vägmärken.

I åtta års tid åkte jag runt och servade maskiner, från Perstorp och Landskrona i söder till Varberg och Ljungby i norr, och ibland även till Växjö och Älmhult (IKEA). Chefen satt i Malmö så det blev några resor dit också. Vid en av dessa kör jag om en kille i en bil. Han verkade bekant så jag saktade in för att kolla upp saken. Mycket riktigt, en FFV:are, Mats Nellsjö (6144), bosatt i Skälderviken och jobbade på Burroughs, tror jag det var.

Många nya maskiner installerades, några byttes ut och med den snabba utvecklingen av kretsar och tillverkningstekniker som följde, började jobbet utarmas. Man behövde inte kunna så mycket om hur maskinen fungerade, mer om hur man snabbt kunde få tag på reservdelar och nu hjälpte inte FFV-kunskaperna. Så det kändes att det var dags igen. Att flytta på sig. Min fru Monika hade nu jobbat som kommunal dag-mamma några år, även hon ville byta jobb.

Varje år hålls ett PU-samtal (planeringssamtal) med närmaste chef där vi sätter upp mål för det kommande året och bedömmer det gångna. Då kan man även kryssa i om man är intresserad av att flytta och vad man är intresserad av för typ av jobb.

1983 bestämde jag mig för att vara flyttbar och 1984 började jag jobba som instruktör på IBM's service-skola i Stockholm. Jag utbildar serviceingenjörer i TP (TeleProcessing). Det är mycket utvecklande och givande. Många nya rön rörande pedagogik och inlärningstekniker kommer hela tiden, en del är bra, en del är mindre bra. Långt inne i hjärnbalken har jag något som jag alltid jobbat efter och det är att passa tider och hålla en hög kvalitet. Detta sitter i sedan FFV-tiden, fast då tyckte jag det var svårt att anpassa sig ibland. (Jag har bevis på det.) Mycket av det jag lärt mig på FFV och elevhemmet kommer att bestå. Av den enkla anledningen att det är saker som inga modenycker kan rubba på.

Den 1/6 1986 besökte min fru och jag skolan på Johannisberg. Jag träffade årskamrater, lärare och andra elever och Molle. Jag deltog i årsmötet och hörde om vårt arkivbehov och ev bok om FFV-skolan. Idag, måndagen den 2/6 1986, ringde jag upp IBM's annonsavdelning och förklarade att vi hade en kamratförening och flera duktiga IBM'are minsann hade ett förflutet i FFV.

Glädjande kan jag slutligen meddela att IBM Svenska AB bidrar med 1000:- SEK för en annonsplats i Propellerbladet. Summan är inte på något sätt proportionerligt till IBM's vinst eller omsättning (lite stolt får man vara). Det är ett principbeslut som gäller donationer av detta slag.

Nu tycker jag som i Propellerbladet 1985 sidan 17, låt budkavlen gå vidare. NI företag som har FFV:are anställda hos ER: STÖD FFV's KAMRATFÖRENING (har ni tänkt på att det är tack vare dessa FFV:are som det går så bra för er).

Med varma hälsningar

Torsten NILSSON (6146)

PS. Fru Nilsson jobbar nu på Standard Radio & Telefon AB, vi jobbar på samma gata i Johanneslunds industriområde. Hon monterar, sätter ihop och testar Modem och DCE'er för DATEL och DATEX. Vi bor i Hässelby, ungarna vill på inga villkor i världen flytta tillbaka till Halland, den misnta ska nu börja i 7:an och den största i S:t Jacobis gymnasium i Vällingby. DS.

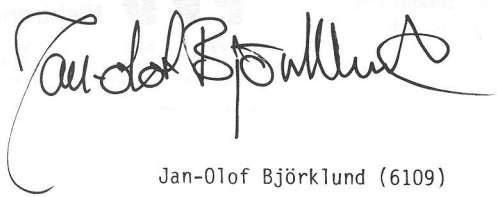
BÄSTA PROPELLERBLADET

Efter en så lysande levnadsbeskrivning från en tidigare klasskamrat känns det mycket angeläget att fatta pennan och stämma in i Torstens uppmaning.

Själv sysslar jag numera med marknadsföring åt FFV Elektronik AB. Ett företag som inte bara till namnet har en stark koppling till verkstadsskolan. Antalet anställda med ett förflutet på Johannisbergsskolan har alltid varit mycket stort inom företaget.
Vi har därför beslutat att anta uppmaningen och därmed fatta budkaveln med entusiasm.
En annonsplats i Propellerbladet blir därför följden och även denna till det av IBM Svenska AB föreslagna enhetspriset SEK 1000:-.

Därmed sändes budkaveln vidare till nästa företag med FFV:are på avlöningslistorna.

Med lika varma hälsningar

Jan-Olof Björklund (6109)

Använd huvudet!

Vi har några spännande hattar för Dig som vill använda huvudet. Oberoende om Du är nyutexaminerad eller erfaren. Huvudsaken är att Du är intresserad av datateknik eller elektronik.

Vi har plats för flickor och pojkar som informatörer av teknik, programmerare och systemmän, tekniska och logistics konsulter, marknadsförare m.fl. För att bli ännu bättre inom telekommunikation, drift- och underhållsteknik, elektronik produktion, informationsbehandling, teknikinformation och datorservice.

Någon av dem passar dig säkert.

FFV Elektronik AB

ADRESS	Box 1232 351 12 VÄXJÖ	Box 1004 732 00 ARBOGA
TELEFON	0470-420 00	0589-820 00

HUR ETT PAR "UR-SVENSKA" UPPFINNINGAR KOM TILL

Roland "Valle" Rehnbäck (5524)

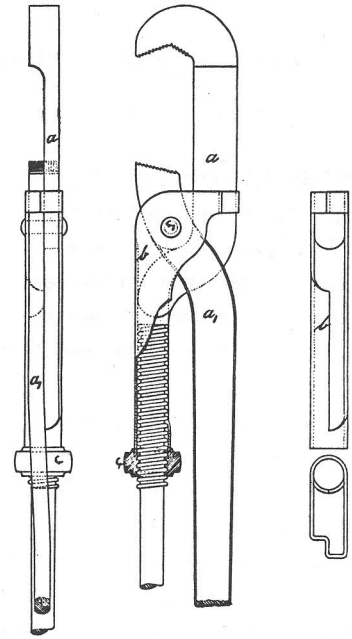
Hur går det egentligen till när en uppfinning kommer till? Vad rör sig i huvudet på uppfinnaren? Kanske den här lilla historien kan ge en bild av hur det kunde gå till; i varje fall hoppas jag att den skall roa den teknikintresserade FFVaren. Den handlar om två gamla hederliga handverktyg, nämligen rörtången och skiftnyckeln som båda är nära hundra år gamla men trots det livskraftiga.

Det hela började i juli månad 1886. Då kunde man läsa i en annons i Enköpings Posten att smeden J.P. Johansson startat en verkstadsrörelse. Han åtog sig alla slags mekaniska arbeten, bland annat reparationer av "alla förekommande lantbruksmaskiner". Av naturliga skäl - på den tiden var Enköping framförallt ett lantbruksdistrikt - kom de flesta uppdragen att handla om reparationer och installationer runt om på gårdarna. Han fick släpa med sig en massa olika verktyg till varje ställe, och i bland glömde han väl en eller annan tång hemma i verkstaden.

Verktygen var så många, att han faktiskt hade en kärra att transportera dem i. Måhända var det under dessa vandringar med kärran på väg till eller ifrån ett uppdrag, som tankarna på bättre verktyg föddes.

Varför skulle man inte kunna få fram en enda tång som klarar alla rördimensioner, tänkte han säkert och satte sig ner och börjande att fundera.

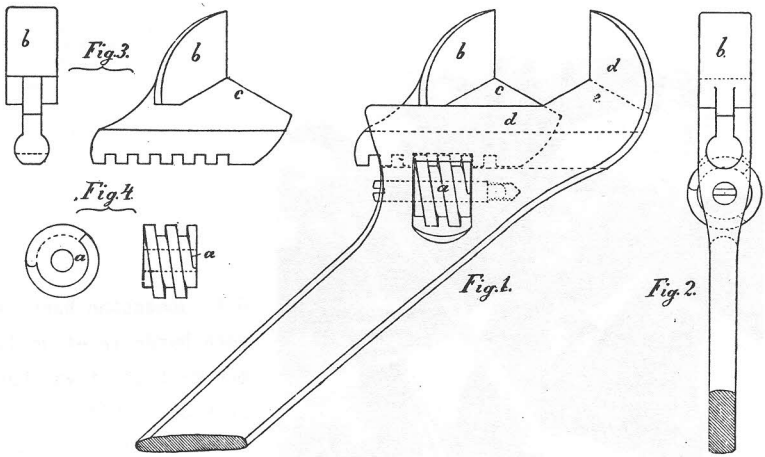
Till att börja med tittade han på sin egen hand. Hän tänkte att det borde vara möjligt att efterlikna den fina konstruktionen som gör det möjligt att greppa stora och små förelmål lika bra. Efter en hel del tankemöda kunde han ansöka om patent, och han fick det beviljat den 17 augusti 1888. Universalrörtången var född!

J.P. Johansson första patent.

Men nu hade JP fått blodad tand. Det var dags att ge sig i kast med att försöka göra ett liknande verktyg för muttrar av olika storlekar. På skruv- och muttersidan rådde på den tiden en djungel med ett oändligt antal storlekar och typer av muttrar och skruvar. Någon standard fanns inte, inte heller kunde man gå in i närmaste järnaffär och köpa skruv och mutter. Nej, istället var det så att varje blysmed tillverkade både mutter och skruv när det behövdes. Dimensionerna blev det lite si och så med, så det var normalt att man samtidigt fick lov att smida en nyckel som opassade till muttern. Att JP därför var tvungen att ha en förfärlig massa nycklar med sig i sin kärra när han "åkte på tjänsteresa"bidrog säkert till hans intresse att hitta en lösning på problemet.

Det fanns visserligen redan då ett par olika typer av nycklar som var ställbara, men de hade alla så allvarliga brister att ingen gick att använda i praktiskt bruk. JP gjorde själv ett misslyckat försök med en nyckel där båda käftarna var rörliga, innan han den 11 maj 1892 fick patent på "Ställbar Skrufnyckel".

Ritningen till patent 4066 "Ställbar Skrufnyckel"

JPs båda uppfinningar skulle visa sig få stor betydelse. Man kan säga att de lade grunden till ett storföretag med flera tusen anställda. Han inledde nämligen ett samarbete med en affärsman från Stockholms som hette Bernt August Hjorth. Denna lät inregistrera namnet BAHCO efter initialbokstäcerna i firmanamnet B.A. Hjorth & Co. (Det är därför Bacho har den "bakvända" stavningen som är så svår att lära!)

Egentligen är det ganska fantastiskt att JPs hundraåriga uppfinningar lever än idag. Om man titar på utvecklingen av de båda verktygen så har det inte hänt särskilt mycket. Grundkonstruktionen finns kvar i Bahcos moderna, ergonomiska verktyg. Den tekniska lösningen är densamma, vad som nu skett är en anpassning till människan. Verktygen har blivit både bekväma och effektiva att arbeta med. Bättre materiel gör det att de håller bättre än originalversionen från 1800-talet, men utan tvivel tillhör JPs uppfinningar de mer geniala och fruktsamma. Kan Du förresten tänka Dig att Bahco har tillverkat över 80 miljoner skiftnycklar sedan JP startade för hundra år sedan?!?.

J.P. Johansson hann med att göra hundratalet uppfinningar, men mest stolt var han förstås över skiftnyckeln (i bröstfickan!) och rörtången, som han här förevisar på sin ålders höst.

Till sist ett litet kuriosum: I slutet av 1800-talet arbetade två bröder Pettersson som förmän hos JP. Efter några år emigrerade båda till USA och startade en mekanisk verkstad i Jamestown i staten New York. Några år senare var det deras tur att "uppfinna" skiftnyckeln. Patent beviljades i laga ordning - så kunde det gå till på den tiden! Än idag är det svårt att övertyga amerikanarna att JP faktiskt var tjugo år före med sin uppfinning, men så var det faktiskt!

DET GAMLA HUSET .....

Lars-Erik "Mandel" Larsson (5019)

Tillbakablick

Under två decenier utgjorde Elevhemmet i Malmslätt bostad för praktiserande tredje- och fjärdeårselever. Under dessa år hann åtskilliga av FFVK:s medlemmar att bo där under några år. Många kamrater i förskingringen sänder kanske en tanke till det gamla huset. Med lite perspektiv inser vi nog lite tillmans att det var en nyttig tid i vår utveckling till ansvarsmedvetna yrkesmänniskor och medborgare.

Kamratskapen mellan oss grabbar var den bästa och personalen med Valle Hoffstedt och husmor i spetsen månade alltid om oss på bästa sätt.

Vad blev det av huset

Med vad blev det av det vackra tegelhuset med sina lummiga omgivningar och den bedårande utsikten över östgötaslätten?

När elevhemmet lades ned 1969 fanns olika alternativ till användning, bland annat diskuterades en fortsatt drift som studentbostäder. Troligen standade det på att rumsindelningen och storlek inte passade för den verksamheten, men även avstånd och kommunikation till Universitet spelade säkert in.

Slutligen bestämdes dock att den flygmedicinska forskning som dittills inrymts i förhyrda lokaler inom dåvarande CVM skulle erhålla ändamålsenligt lokaler i det gamla Elevhemmet.

Människa flygmiljö

Inte heller för forskarna var huset skräddarsytt som det var när det lämnades. En stor tillbyggnad i riktning mot gamla FC uppfördes. Tyvärr har den byggnaden inte utförts med stilenlig extriör varför anläggningen som sådan har förfulats rent akitektoriskt.

Trots att jag har min arbetsplats på endast fem minuters gångväg från gamla Elevhemmet hade jag inte besökt det i sin nuvarande form förrän jag skulle skriva dessa rader.

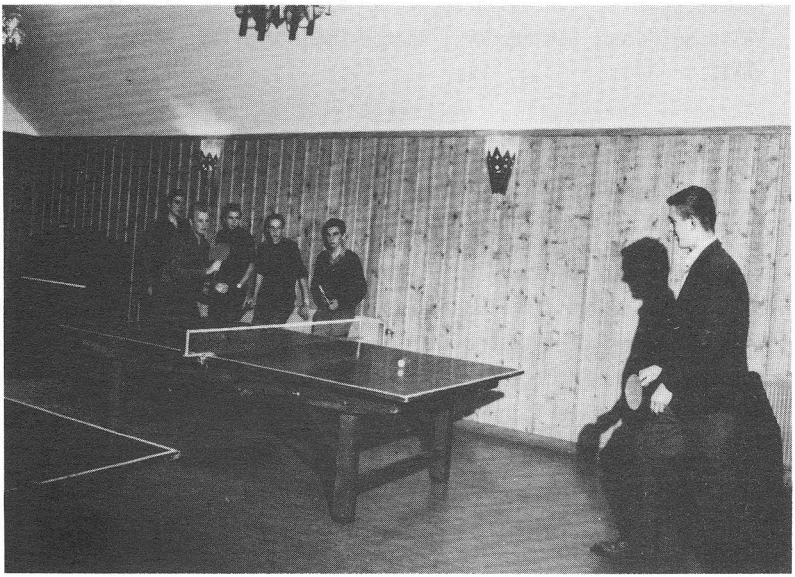
På besök

Genom en kollega som samarbetar med institutionen fick jag kontakt med en av veteranerna där, Björn Fransson.

En solig och mycket vacker oktobereftermiddag vandrade jag upp via gamla Elevhemsvägen för att efter alla år återse huset invändigt.

Björn berättade att verksamheten nu tillhörde Försvarets Forsknings-anstalt huvudavdelning 5. Institutionen är en av huvudavdelningens nio och den heter numer Människa - Flygmiljö FOA 59.

Under sakkunnig ledning beså jag i stort sett alla utrymmen.

Få förändringar

Invändigt är inte förändringarna så stora rent byggnadstekniskt.

Vår stora samlings- och pingishall högst upp är oförändrad så när som på långväggarnas nuvarande träpanel och ett podie som uppförts framför balkongdörren, det gamla mörkrummet har dessutom blivit projektorrum.

På övre "rumsvåningen" har tre-fyra rum på östra sidan tillsammans med korridoren sammanslagits till ett elektroniklab. De övriga rummen var intakta och användes som kontor.

Våningen under var arrangerad på liknande sett med den skillnaden att det stora utrymmet utgjordes av ett forskningsbibliotek.

På "ekonomivåningen" användes det yttre dagrummet till fikarum och det inre till konferensrum.

Matsal och kök var dock förändrat till oigenkännlighet.

På höga höjder

I matsalen finns en gigantisk undertryckskammare där fyra till fem människor kan vistas i ett undertryck som motsvarar de höjder som våra piloter utsätts för. För att denna utrustning ska kunna simulera explosiv dekomprission i form av huvsprängning är undertryckskammaren via en stor trottelventil förbunden med en mångdubbelt större kammare som upptar hela gamla gillestugan i våningen under. Vakuumpumparna till detta arrangemang fyller i sin tur hela gamla omklädnings- och duschrummen till den forna bastun.

I köket doftar det inte längre mat, utan det används som dräkt- och materielkammare. Personalvinkelns föreståndarbostad och personalrum är nu uteslutande kontor. I personaldelens källarvåning inrymmes övriga utrymmen för anläggningens drift och underhåll.

En katt bland hermelinerna

I den exteriört föga tilltalande tillbyggnaden finns bland annat en stor djup bassäng med vågmaskineri, i denna sker prov med säkerhetsmateriel och dräkter.

En angränsande del av tillbyggnaden inrymmer en volymiös klimatkammare där såväl sträng kyla som kraftig vind kan simuleras. Vid mitt besök var en framkropp till ett flygplan uppställd för förarmiljöprovning.

I övertryckskammaren i husets undervåning behandlas personer med dykarsjuka, kammaren används även för träning av sportdykare.

Eftertanke

När jag i den vackra oktobereftermiddagen vandrar Elevhemsvägen tillbaka är det många tankar som snurrar i huvudet, dels av vad jag sett och vad jag minns.....

En liten detalj vill jag dock nämna. Fortfarande efter snart 38 år varav 20 som Elevhem syns det att huset har bebotts med omsorg. Exempelvis är den vackra ljusa björkfaneren på dörrarna fortfarande oskadd och fräsch. Det tyder på att både vi elever och sena tiders innevånare väl har vårdat huset och det känns skönt.

FFV I VÅRA HJÄRTAN

Då Birger med sin lärarkår
skall flytta nästa år
En epok då tager slut
Inget blir väl som förut

Förändringens vindar blåser
även här
och FFV på sina traditioner
bär
Lärare och elever som ställde
upp för FFV
För hem och skola och livets
väl och ve

I ett nostalgiskt skimmer
allt vi ser
Det är väl mänskligt att
så sker

Och elever kommer och
elever går
Men kvadraten på hypotenusan
består
Är ej eleven förmer än
kvadratens rot?
Jovisst, borde det vara
tvärtemot

Det bestående borde förstås
vara vi
Gärna då på beskostnad av
talet pi

Man hade kanske önskat
det varit så
Men lagar finns trots allt
ändå

Och det pluggades och visst
låg man i
Men aldrig så slapp vi
talet pi

Nu har vi datorer som
fängslar oss så
En märklig teknik för
stora och små

Astrologer ej längre sig
göre besvär
Allt löses så enkelt då
datorn är här

Vi programmerar väl datorn
för framtiden vår
och strax kommer svaret
Den blir dyr, men det går

En dag som denna har många
ställt opp
Låt dagen bli festlig och
flaggan i tiopp

William Lindberg

KAMRATTRÄFFEN DEN 1 JUNI 1986

Tedesjö (5858)

Återigen var det dags för vår återkommande kamratträff. På något sätt känns det som tiden mellan träffarna går fortare nuförtiden, men det är väl bara ett ålderstecken.

Årets kamratträff var nära nog i sin helhet förlagd till skolan. Dagen började med ett korum hållet av David Molin vid trappans fot inne i skolan.
Från Lövudden hade en orgel lånats, som tillsammans med Davids erfarenhet och FFV elevens tidiga korumfostran, gjorde morgonen till en minnesvärd stund.

Skolan var välfylld med besökare, som vandrade i trånga led genom den stora lokalen, och säkerligen var det många som drömde sig tillbaka till skoltiden.

Utöver beskådningen av vårt rika utställningsmateriel, såsom foton, tidningsutklipp, en komplett samling Propellerblad m m bjöds det på en flyguppvisning. Det var en hisnande luftakrobatik med en Tiger Moth som fångade intresset under en kvart.

Dagen gick som vanligt alldeles för fort, och det blev dags att bege sig till Lövudden för årsmötet och den avslutande middagen.

Till årsmötets ordförande valdes som så många gånger tidigare den alltid närvarande 4219 Gunnar Wikström från Arvidsjaur. Ur årsmötesprotokollet följer nu utdragna punkter med ett mer allmänintresse, än de sedvanliga. För övrigt kan Du på omslaget insida se den nya styrelsens konstitution.

§16 Medlemsavgiftens storlek

Styrelsen föreslog en höjning till 25 kr från 1987. Roland Rehnbäck föreslog en höjning till 30 kr, med motiveringen att 5 kr höjning endast motsvarar den allmänna kostnadsstegringen, medan föreningen i framtiden får räkna med en dyrare verksamhet i samband med att skolan troligen förloras som naturlig samlingsplats. Medel behövs alltså för en någon oviss framtid. Årsmötet beslutade en höjning med 10 kr till 30 kr från 1987 enligt Roland Rehnbäcks förslag.

§18 Förslag från medlemmar

Rolf Olsson läste upp ett förslag angående en minnesbok över skolan, insänt av 5826 Åke Hännestrand. Ideén är att dokumentera skolans verksamhet och livet kring den. Arbetet torde bli ganska omfattande, men Åke menar att möjlighet finns att erhålla någon form av forskningsbidrag från ett utbildningsförbund. Styrelsen föreslog att forska vidare i möjligheten att dokumentera skolan.

Tage Tuvheden påpekade att intresset är också stort över att få veta "vad som hände sen". Vad skolan gav den enskilde eleven och hur han använde det. Rolf påpekade att möjligheten att skriva artiklar i Propellerbladet om sina upplevelser, alltid finns.

§19 Övriga frågor

Erik Tunås begärde ordet. Han omtalade att han gärna deltar i dokumentationen om skolan. Erik höll sedan ett minnestal över sin tid med skolan.

Roland överlämnade blommor och avtackade Jan-Åke Åkesson, som avgick som styrelsens vice ordförande och därmed lämnade styrelsen.
Roland överlämnade blommor och avtackade även David Molin, som lämnar styrelsen som KFUK-KFUMs representant.

David som efter lång sejour i FFVKs styrelse bestämt sig för att avgå, är kanske den som bidragit mest till föreningens verksamhet under åren. David har med sitt fantastiska minne från Johannisbergs och Lövudden-tiden alltid fängslat oss på styrelsemötena med olika berättelser om händelser med FFV elever. Styrelsen hoppas även i framtiden att i någon form få ta del i sådana berättelser.

Årsmötet valde enhälligt David Molin till hedersordförande i FFVKs styrelse. David är därmed den andre hedersordföranden. Den förste är Erik Tunås.

David tackade årsmötet för sin tid i FFVKs styrelse.

MÄSTERSKAPSJÄGAREN

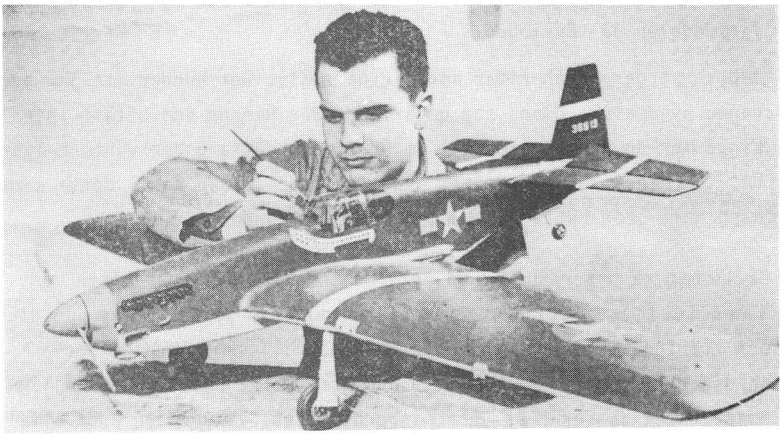
Visste Ni att vi har en FFVare som har deltagit i inte mindre än 11 världsmästerskap, 5 europamästerskap, 16 nordiska mästerskap samt 20 svenska mästerskap sedan 1965.

Han har som bästa placeringar, tvåa och trea i VM, tvåa i EM, sex nordiska mästerskap och inte mindre än femton svenska mästerskap.

Därutöver har han blivit "stor grabb" inom sitt gebit redan 1971. Tidningsartiklarna om hans framfart skulle med lätthet kunna bil en egen tidning. Vi nöjer oss här med att plocka de stora rubrikerna.

1966 "Västerås-Ove blev VM-nia"
1967 "Ove bäst i Norden"
1968 "Västeråsare tvåa i modellflyg VM" citat: Ove var endast 19 poäng från att bli världsmästare.
1970 "Ove Andersson, Västerås FK, bäste svensk linflygare under sextiotalet enligt min lista"
1971 "Här en riktig mästare i stundflygning. På jämn höjd och med perfekt tecknade figurer svävade Ove Anderssons plan runt, runt med en ilsken tjutande motor på en hästkraft, under Västerås flygklubbs uppvisning på söndagen"
1971 "Västeråsare stor grabb i modellflyg"
1979 "Efter nio timmars lång arbetsdag stod Ove Andersson Västerås Flygklubb i lördags som segrare vid årets SM i modellflygning"
1982 "Ove tillbaka på SM tronen" "VM brons för Ove Andersson"
1984 "Ingen slår Ove, 13:e SM tecknet"
1985 "Västeråsare på silverplats. Det var Sveriges enda individuella medalj i EM"

Listan kunde göras mycket längre, och säkerligen blir den längre eftersom Ove fortsätter tävlandet länge till.
Vem det är? 5708 Ove Andersson förstås!
Nu tycker jag att Ove själv får berätta om sitt modellflygintresse.

Jag började intressera mig för modellflyg i början på 50-talet 1955 köpte jag min första modellmotor, Webra Record 1,5 cm^2 disel. När jag började på FFV 1957 hade jag lärt mig flyga linstyrda modeller, och var då medlem i en liten klubb i Västerås, som hette "Gurkorna". En annan medlem i klubben var 5723 Birre Genberg.

I början av 60-talet provade jag på radiostyrda modeller i några år.

1964 tyckte jag att det skulle vara roligt att tävla med linstyrda modeller. Det visade sig gå mycket bra, varför jag fortsatte. Den typ av linstyrda modeller jag tävlar med är konstflygningsmodeller, stuntmodeller som vi kallar dem.
Det handlar om precisionskonstflygning. Ett obligatoriskt program skall flygas, med femton olika manövreringar, bestående av bl a loopingar, åttor, runda, fyrkantiga och trekantiga varianter.

Modellen skom jag flyger med har en spännvidd på 1,5 m och väger ca 1,7 kg med en motor på 7,5 cm^3. Den flyger med en hastighet av ca 70-90 km/h. Jag styr den med två linor ca 20 m långa och 0,4 mm grova. Det gäller att flyga så sakta som möjligt för att kunna hinna med att styra modellen med precision.

Enligt tävlingsreglerna måste den tävlande själv bygga sin modell. För mig är intresset fördelat så att halva intresset är bygget och konstruktionen av modellen, en fjärdedel på flygningen och den andra fjärdedelen på tävlingen.

Jag konstruerar och ritar modellerna själv. Det händer att jag bygger någon byggsats i bland som omväxling. Jag hinner som oftast inte bygga mer än högst en modell om året, och detta under vinterhalvåret. Det tar minst 300 timmar att bygga en modell. Jag har i detta sammanhang haft stor nytta av vad jag lärde mig under FFV tiden.

Skall man nå bra resultat på internationella tävlingar måste man lägga ned mycket tid på träning. Från maj tom september är jag ute och träningsflyger nästan varje vardagskväll samt lördagar och söndagar om vädret är lämpligt. Jag har mycket bra träningsmöjligheter här i Västerås på Johannisbergsfältet. Vi har den enda asfalterade linflygcirkeln i Sverige. Detta område ligger vid den delen av fältet som är närmast Lövudden. Vi har hållit flera SM på denna anläggning. Tävlandet har inneburit mycket resande både inomlands och utomlands, och det mesta på egen bekostnad.

De tävlingsframgångar jag uppskattar mest är första SM segern och likaså NM segern, samt givetvis VM silvret 1968, VM brons 1982 och EM silver 1985.

Hur många tävlingar jag deltagit i under åren, vet jag ej. Enbart mästerskapstävlingar har det blivit 52 st. Mellan 5 till 8 tävlingar per år har varit det vanliga. Nästa år 1987 blir det EM för linstyrda modeller i Sverige för första gången och detta tillsammans med EM för skalamodeller. Detta kommer att ske i Nyköping på gamla F11 fältet under juli månad, vecka 30.

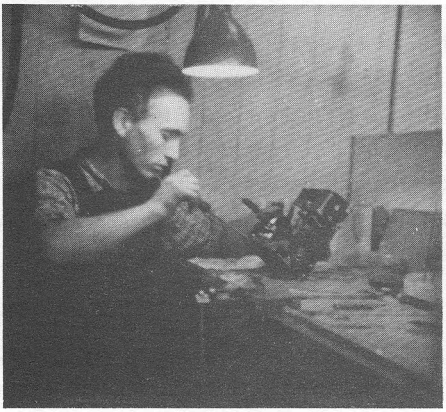
Vid modellflygtävlandet är det sällsynt att träffa på någon FFVare. Den enda linflygaren är 5011 Lennart Helje, som på senare år ställt upp som domare bl a VM domare 1982. Jag har även lagt ner mycket tid på klubbarbete. Jag var med och återupplivade modellflygsektionen inom Västerås Flygklubb 1961, och därefter har jag jobbat mycket med ungdomsverksamheten i klubben. Det har också blivit en del arbete inom Sveriges Modellflygförbund.

Beträffande min yrkeskarriär gjorde jag mina två praktikår på F1 med början 1959, där jag specialiserade mig på service av siktesutrustningen till J32B. Jag var kvar till 1966, då jag tillträde en tjänst inom Västerås Kommun. På den tiden började man köpa mycket AV-apparater till skolorna och beslutade att starta upp en egen serviceverkstad för detta. (AV-apparater är lika med projektorer, bandspelare, radio, TV, video dvs apparater för bild och ljud.)

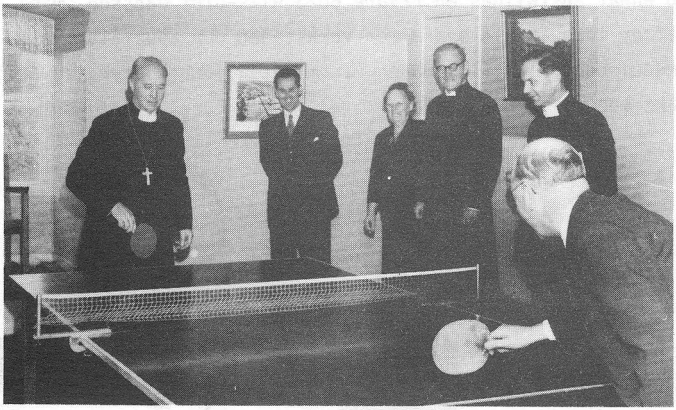
Jag fick då i uppdrag att bygga upp denna verkstad från grunden. Första åren hjälpte jag också till med reparation av trafikljus, och var med under högertrafikomläggningen. Reparationsverksamheten av AV-apparater svällde snabbt ut och det behövdes anställas mer folk bland annat anställdes en FFVare 6023 Nils-Olof Jansson. Mina arbetsuppgifter idag är att svara för verkstaden och apparatutlåning vid läromedelscentralen i kommunen. Inom detta jobb kommer jag även i kontakt med vår gamla skola.

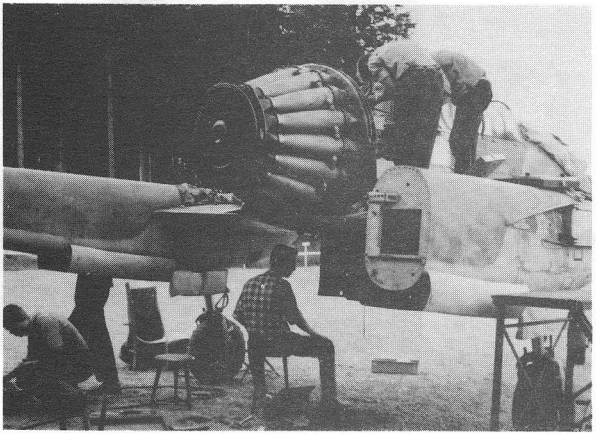
Ove Andersson 5708

Gjorde Du en sån här?

Pingis på "Soberg"

Skruva, skruva .....

LÖVUDDEN IDAG

Efter elevhemsverksamhet, SIDA och flyktingförläggning fram till våren 1985 är vi nu en kurs och fritidsgård. Där vänder vi oss till företag, kommuner, landsting, föreningar, folkrörelser och enskilda människor. Enda fasta kund är Lingav som är ett språkinstitut och drivs av två flickor på Johannisbergs Herrgård.

Genom att vi är ett lågprisalternativ samtidigt som Lövudden är naturskönt, vackert och ligger centralt, så är det många som tittar hit. Med ökade lönekostnader, ökad konkurrens på kurs och konferenssidan är det inte alltid så lätt men vi ser framtiden an med stor spänning. Med vår nye intendent, sen drygt ett år tillbaka, Christer Rosvall kommer allt säkert att gå bra. Han är full av energi och har många nya tips och ideer. Han har också lockat med sig sin fru Ingalis till tjänst i receptionen.

Nu vill jag till sist önska er alla en God Jul och ett Gott Nytt År 1987.

Ingrid Petersson

PS. Jag har fått den stora äran att ingå i denna styrelse som representant från KFUK-KFUM. Det är ett härligt gäng som jag hamnat i. Dessa pojkar har många härliga minnen från tiden på Lövudden och det tycker jag är roligt. DS.

Träff angående dokumentation av FFV

Den 24-25 januari 1987 är alla som är intresserade av frågan "Hur skall vi dokumentera vår utbildning" eller "Vad hände sen" välkomna till Lövudden, se separat artikel på sidan 35.

Bokning av eventuellt rum kan ske på tel 021/18 52 30.

RO

FLYGVÄNSKAP SOM STÄR SIG

(VLT 1986-06-02)

Ett par hundra elever från flygförvaltningens gamla verkstadsskola i Västerås samlades på söndagen till en kamratträff vid flygtekniker-skolan på Johannisberg.

Närmare 900 elever utexaminerades från skolan mellan åren 1942 och 1968. Vartannat år strålar en del av dem samman i Västerås för att återuppliva gamla skolminnen.

De forna eleverna ägnade större delen av söndagen åt att njuta av det vackra vädret utanför skolan på Johannisberg och berätta gamla skolminnen. En del hade med sig furar och barn.

En rundvandring i skollokalerna hanns också med. Där bjöds det på kaffe och smörgås bland nedplockade flygplan och helikoptrar, som dagens flygtekniker skruvar på.

Utställning

I en annan del av skolbyggnaden hade kamratföreningen anordnat en utställning med gamla bilder och tidningsklipp om livet på skolan då flygförvaltningen vara huvudman. 1968 blev utbildningen kommunal och snart stängs den på Johannisberg och flyttar till Hässlö.

En del av veteranerna från 1940-talet hade sin utbildning förlagd till gamla CVV:s verkstäder i utkanten av stan. 1949 flyttades utbild-ningen till de nuvarande lokalerna intill flygfältet på Johannisberg.

Alla eleverna bodde på internatet vid Lövudden. Först på Johannis-bergs gård och sedan hos KFUK-KFUM.

Hedersvän

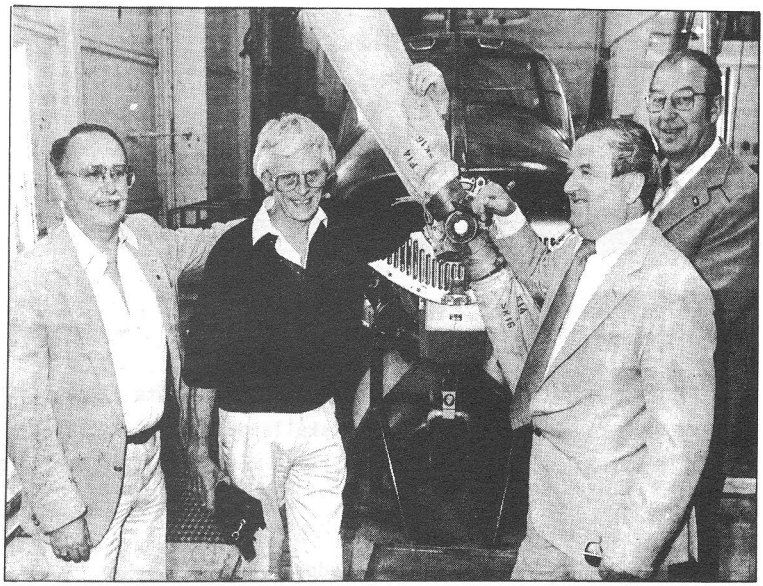
Den gamle elevhemsföreståndaren David Molin invaldes för övrigt till hedersordförande i kamratföreningens styrelse vid årsmötet på söndagen.

Han är den andra hedersordföranden. Den förste är västeråsaren Erik Tunås.

Ordföranden i kamratföreningen, som existerat sedan mitten av 1940-talet, är arbogabon Karl Gardh. Han omvaldes vid årsmötet.

På utställningen visade föreningen upp en komplett samling av "Propellerbladet". Medlemstidningen som utges en gång om året.

En Tiger Moth, en dubbelvingad veterankärra, bjöd medlemmarna på en liten fin uppvisning i lufthavet över flygfältet innan dagen var till ända.

Framför en nedplockad militär Saab Safir stod veterankvartetten (fr v) Svente Dahlberg, Södertälje, Stig Mannerfeldt, Linköping, Folke Svarfvare, Handen och Jarl Bergvall, Malmö. De fyra gråhade herrarna utexaminerades 1945 och 1946 från FFV:s verkstadsskola i Västerås. På söndagen återupplivade de gamla skolminnen på Johannisbergsskolan tillsammans med många andra skolkamrater från förr.

En till

Att det inte är något fel på sammanhållningen i den ovanliga kamratföreningen gavs det många bevis på under gårdagen. Att skolan snart skall flytta har säkert ingen betydelse.

Om ett par år blir det en ny träff i Västerås i FFV:s kamratförenings regi. Det utlovade styrelsen innan de gamla eleverna skilldes åt.

Många har sadlat om och bytt jobb och vistas utomlands, men återvänder ändå till Johannisberg för att bli nostalgiska en dag vartannat år.

Gunnar Hilding

Kamratträffen 1986 blev fin! En upplevelse att få möta så många, känna andan och gemenskapen mellan årskullarna, förstå att elevhemmens medarbetare gjort en viktig insats för utbildning och personlig utveckling.

FFV = För Fortsatt Vänskap - vid Lövudden!
God Jul och Gott Nytt År önskar jag alla FFV-vänner med några ord ur psalmen Gläns över sjö och strand. "Stjärnan från Betlehem leder ej bort men hem, Barnen och herdarna följa dig gärna, Strålande stjärna".

DOKUMENTATION AV VÅR UTBILDNING (FFV)

av Gunnar Wikström (4219)

Vid de senaste kamratträffarna har frågan om dokumentation av FFV:arens utbildning varit uppe på dagordningen. Det har då framkommit att det finns stort intresse för att göra någonting, som till eftervärden bevarar FFV-utbildningen.

Det börjar ju också vara bråttom, eftersom vi, som var med från begynnelsen börjar bli åldersstigna.

En dokumentation just nu, ligger också väl till i tiden, eftersom man nu är inne i en period när man intensivt diskuterar utbildningsfrågor i allmänhet och yrkesutbildningen i synnerhet.

Jag tror alltså att en presentation av innehållet i vår utbildning och "utfallet" av densamma skulle vara intressant stoff till den utbildningsdiskussion som förs nu och som kommer att föras allt framgent. KFUM:s medverkan är ju också ett mycket viktigt inslag i den totala bild som jag hoppas ska växa fram av vårt kommande utredningsarbete.

Vi är några som under hand har diskuterat vidare i denna fråga och kommit fram till att vi måste, så snart som möjligt sammanträffa för att diskutera hur vi ska gå till väga och dra upp riktlinjerna för arbetet.

Jag har haft samråd med kamratföreningens orförande Karl Gardh. Vi har kommit fram till att en här skisserad träff skall hållas på Lövudden den 24-25 januari 1987.

Alla som är intresserade och kan komma är naturligtvis välkomna till denna första träff, där vi alltså ska försöka dra upp riktlinjerna för arbetet med FFV-dokumentationen. Vi måste då komma fram till vad vi vill "få ut"av densamma och hur det ska gå till. Om möjligt måste vi försöka engagera alla FFV:are som "uppgiftslämnare". Om vi härvidlag ska satsa på en sammanhållande "kraft" i varje årsklass eller på en "central" för insamlandet av uppgifter måste vi också diskutera. Om någon FFV:are eller någon annan intresserad vill doktorera på ämnet i fråga, måste vi också ta reda på.

Alla FFV:are måste alltså fundera på detta, komma med synpunkter på hur arbetet kan tänkas läggas upp och vara beredda på att medverka när arbetet väl kommit igång.

Hör gärna av dig till kamratföreningens styrelse i denna fråga. Adressen finns på annan plats i denna tidning.

Resultatet av 1985 års julnöt

5 st har inlämnat nya adresser på någon eller några av dom "okända".

Om någon av er ej fått en FFV-nål som pris så hör av er till Rolf O.

5714	Gunnar Hertzman med stor hjälp av Inger Persson Kristiansstad
4928	Sune Heinegård
5756	Björn Söderberg
4313	Lennart Fogelberg
6017	Ulf Hansson

RO

Vad Du vill i well!

Just det!

Det är vad Du vill som styr vår strävan att finna den bästa lösningen av Ditt förpackningsproblem.

Hos Förenade Well AB finner Du konstruktörer som med kunden i centrum utvecklar nya, ekonomiskt och estetiskt tilltalande förpackningar.

System Wellpack förpackningsmaskiner utvecklade och tillverkade i egen regi och direkt anpassade till förpackningslösningen.

Wellbag storpack för flytande produkter.

Förenade Well har egen kliché- och verktygstillverkning, kunnig och ansvarskännande personal med lång erfarenhet som garanterar service och kvalité, modern maskinutrustning med hög kapacitet i samtliga fabriker.

Ja, nog har vi förutsättningar att skapa vettiga lösningar av Vad Du Vill i Well — allt från eleganta offsettryck i miniwell till den robusta trippelwellen.

Wellkommen till oss på

FÖRENADE WELL AB

Förpackningsföretaget

Eslöv, Telefon 0413-139 10 **Stockholm,** Telefon 08-24 14 70 **Göteborg,** Telefon 031-42 75 50 **Tibro,** Telefon 0504-130 45 **Torup,** Telefon 0345-304 00 **Gävle,** Telefon 026-12 97 75

EN HÄLSNING

På Lövudden finns ju som bekant, förutom det förutvarande elevhemmet, några andra byggnader för olika ändamål. Närmast tennisplanen ligger ett hus med dubbelgarage, två omklädningsrum för tennisspelare och ett par förrådsrum. Bredvid en av garagedörrarna kan man hitta ett litet hål. Det ser ut som ett kulhål - och är också att sådant!

Efter en av de senaste karmatträffarna kom en av de förutvarande eleverna - glädjestrålande - och visade mig detta kulhål, ett minne från forna dagar. Han berättade ungefär följande:

Han och några av hans klasskamrater var förenade omkring ett alldeles speciellt intresse: De tyckte om att höra när det smällde och small, ju kraftigare explosioner desto bättre! Man tillerkade alltså krut på lediga stunder - och även dessemellan kan man förmoda! Verksamheten utvecklades och en gång beslöt man att göra en liten kanon så att man kunde skjuta. Först då blev det ju någon mening med smällandet! Sagt och gjort! På skolan fanns ju allt vad som behövdes av svarvar, borrar, verktyg! Det dröjde inte länge förrän man hade en liten kanon med projektil, en kula som passade precis. (Om någon är intresserad av kalibern, så sök upp hålet ifråga nästa gång du kommer till Lövudden!)
Var skulle provskjutningen äga rum? Jo, ett av tennisplanens omklädningsrum ansågs ligga tillräckligt långt från elevhemsföreståndarens vakande öga och föreföll också ur andra synpunkter vara lämpligt!

Man begav sig alltså dit, gillrade upp "kanonen", laddade och anbringade en stubintråd - samt stoppade loppet fullt av papper framför kulan som "förladdning", vad det nu skulle vara bra för. Möjligen tänkte man att papperet skulle hejda kulan så att den inte kom för långt! Kanonen stod alltså inne i ett omklädningsrum, riktad ut mot Mälaren! Det var rummets yttervägg som man räknade med att kulan skulle träffa. Stubintråden tändes på och gänget intog snabbt skyddsställning utanför någonstans!

Allt fungerade enligt planerna! Smällen blev kraftig! När krutröken skingrats och man vågade sig fram befanns att kulan gått igenom ytterväggen, fortsatt till båthuset - detta finns ju inte längre - och slagit upp ett hål i plåttaket! Med en viss känsla av förfäran tänkte man på vad som kunde ha hänt om någon människa passerat och blivit träffad. Men ibland fungerar ju något som man kan kalla tur - eller kanske änglavakt!

Jag har aldrig hört talas om denna händelse tidigare, inte förrän nu flera år efteråt! Och är innerligt tackam för att jag ingenting visste den tid då det var aktuellt med krut- och kanontillverkning! Sådana här minnen är ju enbart roliga när man fått lite perspektiv på dem! Tilläggas kan att jag frågade den fd eleven, som berättade det här, vad han gjorde nu för tiden? Jo, han var ledare för en grupp ungdomar i en kristlig förening, svarade han! Förvisso torde ett par års lärotid vid Flygförvaltningens Verkstadsskola ha varit en god utbildning och förberedelse för en sådan uppgift! Erfarenhetsmässigt så att säga!

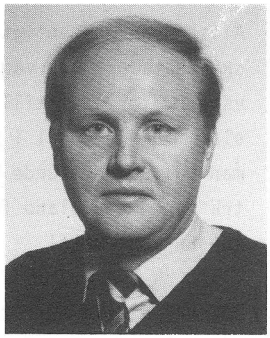
Kanske finns det fler roliga upplevelser att berätta! Fatta i så fall pennan och skriv till Propellerbladet, din egen tidning! Och så ber jag att få framföra ett hjärtligt tack! Jag kände mig mycket hedrad när jag i samband med Kamratföreningens årsmöte och min avgång ur styrelsen den 1 juni i år blev utnämnd till föreningens hedersordförande nr 2! Varmt tack! Tack också för många års trivsam gemenskap i föreningen!

En GOD och SKÖN JULHELG önskas er alla och ett lyckosamt GOTT NYTT ÅR!

Er

David Molin

David Molin

LÄKARSPALTEN

av Tage Tuvheden (5834)

Varför jag är som jag är.
Och Du är som Du är.
Beror sannorlikt på vår uppväxtmiljö.

När jag talar med min omgivning om min uppväxtmiljö och hur jag hade det.
Är det ingen längre som förvånar sig över att jag är som jag är.

Någon psykolog skulle säkert kunna utreda detta och kunna komma fram till att uppväxtmiljön kan sätta djupa och outplånliga spår.

TACK och LOV för dessa.

Vi var 60 bröder i en "kull" en far några styvföräldrar en mor och några styvmödrar. Inte en enda syster.

Våra föräldrar hade redan en "kull" på 60 ungar, alla pojkar.
Dessa ungarna var ouppdostrade, tykna och stöddiga på alla vis.
Vi yngre gentlemen förstod genast att föräldrarna fullständigt misslyckats med uppfostran på de otäcka ungarna.
De äldre ungarna hade dessutom monopol på att göra "folk" av oss stackars små oskyldiga barn.

Vår familj firade i våras 30-års jubileum.

Gubbarna som är ett år äldre än oss hade fått inbjudningskort.
Dom kom nästan allihop.
Vi yngre gentlemen som fortfarande är välartade, hyggliga och bra på alla vis skulle också få vara med.

Men det var inte många som kom. Vi vågade inte komma. Stackars oss.

TACK ska Ni ha "föräldrar" och två-or Ni är underbara.

För mig var kamratträffen ett oförglömligt minne.
Hoppas vi kan träffas alla vid nästa kamratträff.

Hur har det gått för FFV-arna genom tiderna, hoppas att vi alla kan bidraga till att detta blir utrett. Och vad FFV betytt för oss och för samhället.

Jag hoppas och tror att det gått bra för oss alla FFVare.

Vi fick ju så fin start i livet.

Julens högtid är för mig att få Propellerbladet.

Och adresslistan.

För visst blir man nyfiken på var Ni finns vad Ni gör och hur Ni har det.

Nu först förstår jag den här historien.

I en liten by växte upp två systrar.
Den ena av dem var lite halt.
De flyttade till staden och åren gick.
Den ena systern studerade och blev så småningom professorn.
För att hedra sin hembygd beslöt hon sig för att resa hem och hålla ett föredrag i det ämne hon blivit professor i.
Bygdegården där föredraget hlls var fylld till sista bänk.
Alla satt tålmodigt och tyst och lyssnade till hennes föredrag.
Hon avslutade sitt föredrag med att fråga.
Är det någontin Ni har att fråga om, så skall jag gärna svara.
Det blev ännu tystare, det bli pinsamt tyst och tiden går.
Efter en tid reser sig en "Kärring" som inte kan hålla sig längre med frågan.

Ho hadde e låg halter söster va ble de å henne.

GOD JUL PÅ ER ALLA

VERKSTADSSKOLAN UPPMÄRKSAMMAD VID FMV-JUBILEUM

av Lars-Erik "Mandel" Larsson (5019)

Kungliga Flygförvaltningen (KFF) bildades för 50 års sedan, detta celibrerades med en utställning och kungabesök den 17 juni på Tre Vapen i Stockholm.

Tidskriften TIFF, som är ett forum för teknisk information från FMV utkom med ett särskilt nummer lagom till jubiléet.

Det var med stor glädje man som gammal FFV-elev kunde konstatera att vår ungdoms bildningsanstalt uppmärksammats med en sexsidig artikel med en mängd bilder.

Jag vill verkligen tacka fd FFV-läraren Rolf Hjärter för en välskriven och initsierad artikel.

Genom FMV försorg sändes tidningen ut till alla som kamratföreningen hade adresser till, denna eleganta gest tackar vi för.

Har du mot förmodan inte fått någon tidining hör av Dig till styrelsen som har några överexemplar.

Jan Wendel 4320 tyckte att gensvaret på annonsen från Förenade Well AB blev lite klent, så han inför densamma en gång till.
Vi borde naturligtvis lämnat en viss rabatt när det blir 2 år i rad men det kom vi oss inte för med.
5 000:- till i kassan.
Ni som känner Jan eller har förpackningsproblem ring honom gärna.

RO

WALTER MAGNUSSON TILL MINNE

av Åke Rinneby (4825)

När jag ser tillbaka på skoltiden i Västerås, framstår den som en tavla.

Miljön på skolan med lärare, kompisar, maskiner och instrument.

Elevhemmet på Lövudden/Johannisberg med föreståndare, personal och KFUM-medlemmar.

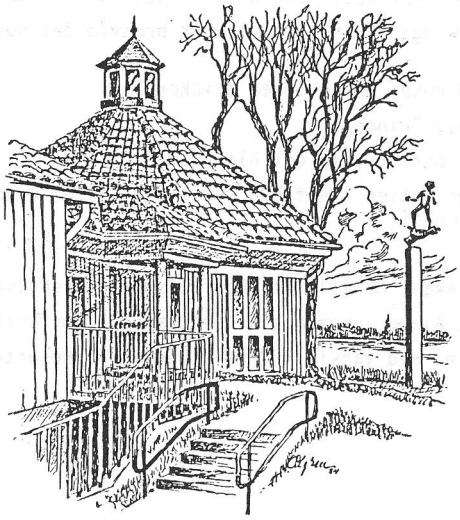
Detaljer i tavlan framträder mer eller mindre tydligt.

En för mig mycket framträdande person i tavlan är Walter, som jag lärde känna redan under den första tiden i Västerås och sedan haft nöjet att få möta många gånger under åren.

Alltid glad, positiv, kamratlig, engagerad! En kompis!

För oss FFV:are som mötte Walter kommer han alltid att klart framträda i vår tavla.

PS. Till Walters minne har 15.000 kr insänts till Lövuddens kapellfond DS.

Julnöten

Problemet är Vem äger zebran.

I en rad ligger 5 hus bredvid varandra. Husen bebos av 5 olika landsmän. Det röks och dricks olika saker och husen har olika färg. Naturligtvis har de 5 personerna olika sorters husdjur.

Med hjälp av följande påståenden kan Du bestämma vem som äger Zebran.

1. Engelsmannen bor i det röda huset
2. Svensken har en hund
3. Man dricker kaffe i det gröna huset
4. Dansken dricker te
5. Det gröna huset ligger till höger om det vita
6. Mannen som röker Long har fåglar
7. I det gula huset röker man Kings
8. I det mittersta huset dricker man mjölk
9. Norrmannen bor i det första huset
10. Mannen som röker Cecil bor bredvid det hus där det finns en katt
11. Man röker Kings i huset som ligger bredvid det hus där det finns en häst
12. Mannen som röker North State dricker öl
13. Tysken röker Prince
14. Norrmannen bor bredvid det blå huset
15. Man dricker vatten i det hus som ligger bredvid det hus där man röker Cecil

Svaret sändes senast 870131 till Rolf Olsson, Turedalsgatan 42, 732 00 ARBOGA. Bland inkomna svar belönas de fem först öpnnade rätta lösningarna med varsin FFV-nål. Vinnarna presenteras i nästa nummer.

RO

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Sid 1	Från styrelsen	4223 Färnlöf
Sid 2	Tankar kring ett Jubileum	Birger Eriksson
Sid 5	Rapport från skolan	6146 Nilsson
Sid 9	Hej kära propellerblad	Roland Rehnbäck
Sid 15	Ur-svenska uppfinningar	5019 "Mandel"
Sid 19	Det gamla huset	William Lindberg
Sid 23	FFV i våra hjärtan	Åke Tedesjö
Sid 24	Kamratträffen	5708 Andersson
Sid 26	Mästerskapsjägaren	Ingrid Petersson
Sid 31	Lövudden i dag	4219 Wikström
Sid 35	Dokumentationsträff	David Molin
Sid 38	En hälsning	5834 Tuvheden
Sid 40	"Läkarspalten"	Lars-Erik Larsson
Sid 42	FFV- och FMV-jubileum	Rolf Olsson
Sid 44	Julnöten	

Trivselhotell i Västerås

- 35 RUM 80 BÄDDAR
- 18 RUM MED BAD
- FRUKOSTMATSAL
- SÄLLSKAPSRUM MED FÄRG-TV
- EGEN PARKERING
- PERSONLIG SERVICE OCH TRIVSEL

Hotell Arkad ab

Östermalmsgatan 25
Telefon 021-12 04 80

ARBOGA OFFSET